

LÆREPLAN

MED AFSÆT I DEN STYRKEDE PÆDAGOGISKE LÆREPLAN

Dagtilbuddets navn: Skovbørnehaven Skovhuset

Udfærdiget (måned og år): Juni 2022

INDHOLD

Indhold

LÆREPLAN	1
INDHOLD	2
INDLEDNING	4
VEJLEDNING OM OFFENTLIGGØRELSE	4
PÆDAGOGISK GRUNDLAG	5
ET PÆDAGOGISK LÆRINGSMILJØ HELE DAGEN	6
BØRNESYN OG BØRNEPERSPEKTIVER	8
BØRNS LEG	10
DET BREDE DANNELES- OG LÆRINGSSYN	12
BØRN I UDSATTE POSITIONER OG ALLE BØRNS DELTAGELSE I BØRNEFÆLLESSKABER	14
FORÆLDRESAMARBEJDE	17
SAMMENHÆNGENDE OVERGANGE OG DET SIDSTE ÅR I BØRNEHAVEN	18
DET PÆDAGOGISKE GRUNDLAG OG SAMMENHÆNG TIL DE SEKS LÆREPLANSTEMAER	21
ARBEJDET MED DE SEKS LÆREPLANSTEMAER	22
ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING	23
Pædagogiske mål for læreplanstemaet Alsidig personlig udvikling	23
Refleksion over sammenhæng til læringsmiljøet og det pædagogiske grundlag	23
Arbejdet med Alsidig personlig udvikling fremadrettet	24
SOCIAL UDVIKLING	24
Pædagogiske mål for læreplanstemaet alsidig personlig udvikling	24
Refleksion over sammenhæng til [institutionens navn] læringsmiljø	24
Arbejdet med Social udvikling fremadrettet	24
KULTUR, ÆSTETIK OG FÆLLESSKAB	25
Pædagogiske mål for læreplanstemaet Kultur, æstetik og fællesskab	25
Refleksion over sammenhæng til [institutionens navn] læringsmiljø	25
Arbejdet med Kultur, æstetik og fællesskab fremadrettet	25
KOMMUNIKATION OG SPROG	26
Pædagogiske mål for læreplanstemaet Kommunikation og sprog	26
Refleksion over sammenhæng til [institutionens navn] læringsmiljø	26
Arbejdet med Kommunikation og sprog fremadrettet	26
KROP, SANSER OG BEVÆGELSE	26
Pædagogiske mål for læreplanstemaet Krop, sanser og bevægelse	27
Refleksion over sammenhæng til [institutionens navn] læringsmiljø	27
Arbejdet med Krop, sanser og bevægelse fremadrettet	27
NATUR, UDELIV OG SCIENCE	27

Pædagogiske mål for læreplanstemaet Natur, udeliv og science.....	28
Refleksion over sammenhæng til [institutionens navn] læringsmiljø.....	28
Arbejdet med Natur, udeliv og science fremadrettet.....	28
ØVRIGE ELEMENTER.....	28
DET FYSISKE, PSYKISKE OG ÆSTETISKE BØRNEMILJØ.....	28
Fysisk børnemiljø.....	29
Psykisk børnemiljø.....	29
Æstetisk børnemiljø.....	29
SAMSPIL OG RELATIONER.....	30
EVALUERING.....	30
INDDRAGELSE OG SAMARBEJDE.....	31
Inddragelse af forældrebestyrelsen.....	31
Inddragelse af lokalsamfundet.....	31
UDVIKLINGSPLANER.....	31

INDLEDNING

Med dagtilbudsaftalen (2018) er det fremlagt, at det i dagtilbudsloven skal tydeliggøres, hvilket pædagogisk fundament alle dagtilbud skal bygge på for at skabe en tryk og udviklende hverdag for alle børn i dagtilbud. Det handler om at skabe en fælles retning, sprog og forståelse gennem en ny ramme for den pædagogiske læreplan.

I Hjernen&Hjertet har vi med udgangspunkt i den nye dagtilbudslov samt materialer udgivet på EMU i forbindelse med den nye styrkede læreplan, udviklet redskabet Rambøll Læreplan, som er en skabelon til understøttelse af det enkelte dagtilbuds systematiske arbejde med læreplanen.

Gennem dialogen får I et indblik i hinandens oplevelser og forståelser af praksis ud fra nogle refleksions- og vurderingsspørgsmål. Redskabet henvender sig til pædagogisk personale med en leder som den, der fastsætter den overordnede ramme. Lederens rolle er derudover at understøtte processen ved at tilrettelægge gode rammer for og sikre, at dialogen medfører nye eller justerede tiltag og i sidste ende en pædagogisk praksis i overensstemmelse med den styrkede pædagogiske læreplan.

VEJLEDNING OM OFFENTLIGGØRELSE

LÆS INDEN I GÅR I GANG!

Det er ikke hensigten, at den pædagogiske læreplan skal være en lang rapport, som i detaljer beskriver dagtilbuddets arbejde med det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Tværtimod er det intentionen, at dagtilbuddets pædagogiske læreplan - med udgangspunkt i de centrale elementer fra det pædagogiske grundlag og med udgangspunkt i de pædagogiske mål og indholdsbeskrivelser for læreplanstemaerne - skal fungere som et **pædagogisk redskab**, der **via korte, relevante pædagogiske overvejelser, refleksioner og eksempler skal skabe en klar fælles retning** for det pædagogiske arbejde, der foregår i dagtilbuddet.

Herunder **sikre, at den intendede pædagogik er til stede hele dagen og i alle aktiviteter, rutiner med børnene** mv.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at offentliggøre den pædagogiske læreplan. Den pædagogiske læreplan vil fx kunne offentliggøres på dagtilbuddets hjemmeside eller et andet sted, som er kendt af og let tilgængeligt for forældrene. (Forarbejder til dagtilbudslovens § 9, stk. 1).

Læreplanen fungerer altså både som et internt arbejdsredskab, samt et dokumentationsdokument udadtil. I den forbindelse skal det nævnes, at selve vurderingen fra Ministeriets værktøj "Redskab til selvevaluering" ikke vil fremgå i den pdf, der er udarbejdet til offentliggørelse, da denne udelukkende anses som et internt arbejdsredskab.

Men alle øvrige refleksioner og beskrivelser i læreplanen vil fremgå og skal derfor formuleres med tanke for dette.

PÆDAGOGISK GRUNDLAG

Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag. Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark. Nogle elementer i form af eksempelvis barnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer såsom eksempelvis forældresamarbejdet og arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end i andre.

Nedestående del af skabelonen, der omhandler det pædagogiske grundlag bygger på EVA's materiale "Redskab til selvevaluering".

ET PÆDAGOGISK LÆRINGSMILJØ HELE DAGEN

Dagtilbud skal etablere et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Reflektér – tag udgangspunkt i jeres daglige praksis og kom gerne med konkrete eksempler. Skriv refleksionerne i 'skriv her'.

Hvad karakteriserer den måde, vi organiserer vores pædagogiske læringsmiljø på, og får vi skabt et miljø, der understøtter leg, aktiviteter og rutiner?

- Hvad fungerer godt/dårligt?

Hvilke pædagogiske overvejelser ligger til grund for den måde, vi organiserer vores pædagogiske læringsmiljø på?

- Hvordan ved vi, om vores antagelser holder stik?

Hvordan kan vi undersøge og se, hvad børnene får ud af vores måde at organisere det pædagogiske læringsmiljø på?

Hvordan matcher vores faglige kompetencer vores mål om at skabe et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø?

Læringsmiljø

Der er læring hele dagen i Skovhuset, fra vi om morgenen tager imod børnene til vi går på tur i skoven, til vi kommer tilbage til børnehaven hvor vi er ude på legepladsen eller inde. De pædagogiske læringsmiljøer er af høj kvalitet, så børnene derpå trives, lærer og dannes. Starten på vores morgen er meget rutinepræget. Vi støtter barnet, hvis det har brug for at vinke farvel, og følger op hvis det har været en svær aflevering og vi støtter børnene i at de må gerne have overgangsobjekter med. Mange af børnene har de samme rutiner hver morgen. Nogen går i shelteren og får en kop te eller sidder og tjekker madpakken igennem, mens andre sætter sig ved tegnebordet eller i udestuen. Vi kender alle børn godt og ser hvilke børn der har brug for særlig omsorg denne morgen. Vi voksne har stor tillid til at børnene selv tager med ansvar og hjælper med at rydde op efter sig selv, så det også rart for den næste der kommer for at lege. Vi taler med børnene om hvordan vejret er og hvilket tøj der passer til vejret. Vi forventer, at forældrene sørger for, at det rigtige tøj til årstiden er tilgængeligt i børnehaven. Vi er opmærksomme på at børn opfatter ting på forskellige måder, for de børn skal have det visuelt har en tavle med piktogrammer af det tøj man skal have på.

Inden vi går på tur, har vi en rutine der hedder "Tisse, tøj og taske". Når en voksen siger dette går børnene ind og tisser, sørger for at have det rigtige tøj på og/eller med (i starten hjælper en voksen med dette) og tager taske på. Når alle er klar mødes vi ved lågen. Når vi går ud af lågen, har barnet en gå-makker. Det kan variere om vi i en periode har en fast gå-makker eller om de voksne laver hold på dagen. Ofte bliver gå-makker holdene lavet ud fra at støtte relationsdannelse mellem børnene. Det kan både være spontant opståede relationer, for at bygge videre på relationer eller skabe nye.

Når vi går i trafikken, går de ældste som hovedregel yderst. Det er deres opgave at lære de yngste hvordan man går i trafikken. Der er meget læring i at færdes der, læringen er meget Børne initieret, den voksne sørger for sikkerheden.

Når vi kommer over i skoven, sker der mange ting, mange børn har deres egne rutiner, hvordan de indtager skoven. Nogen skal kigge til grøften, andre venter på at få en voksen i hånden og andre løber stærkt til første stoppested.

Vi stopper ved mange vente træer, hvor vi venter på hinanden. Børnene lærer at tage medansvar for at hele gruppen er med. Vi har en god kultur og de ældste løber ofte tilbage og henter de yngste til det næste samlingssted. Når vi er samlet igen, bliver en valgt til at "fyre af". Det betyder

at et/flere børn råber "Ready, steady, GO" og sender resten af gruppen videre til det næste opsamlingssted.

Undervejs på turen både frem og tilbage og ude i skoven er der tid til den fordybende samtale barn/barn og voksen/barn. Ofte er det meget nemmere for et barn der har oplevet noget voldsomt eller noget positivt at fortælle når man går.

Skoven er vores primære læringsrum, det er her der er fysisk, socialt, mentalt frirum og nysgerrighed der understøttes af læring og som understøtter trivsel, udvikling og dannelse.

Vi er som udgangspunkt ude hele dagen hele året. Det vil sige at vi både åbner og lukker på vores legeplads. Vores indendørs lokaler bruger vi stort set kun til særlige aktiviteter eller i de tilfælde, hvor vejret kræver det. Dagen igennem vil der være en vekslen mellem fri leg og vokseninitierede aktiviteter.

"Skovhusånden"

I skovhuset har vi tradition for, at de ældste børn er kulturbærere, både af traditioner gennem året og af "Skovhusånden"

Skovhusånden er den måde, vi taler til og med hinanden, og den måde vi respekterer hinandens forskelligheder på.

Skovhusånden er også, at man kender de uskrevne regler, fx at man ikke klatre over hegnet ind til skolen, selvom man godt kan. Vi voksne udviser tillid til, at børnene kan honorere disse regler, men er selvfølgelig bevidste om, at nye børn skal have tid til at lære dem.

BØRNESYN OG BØRNEPERSPEKTIVER

Børnesynet i danske dagtilbud tager udgangspunkt i, at det at være barn har værdi i sig selv. Pædagogiske læringsmiljøer skal derfor inddrage børneperspektiver, uanset om der er tale om hverdagssituationer, børneinitierede aktiviteter eller voksenplanlagte forløb.

Reflektér – tag udgangspunkt i jeres daglige praksis og kom gerne med konkrete eksempler. Skriv refleksionerne i 'skriv her'

Hvordan arbejder vi med løbende at følge børnenes spor, oplevelser og interesser?

- Hvad gør vi for at indfange alle børns perspektiver? Er det de samme børn, vi altid får øje på?

Hvordan arbejder vi regelmæssigt med børnenes feedback, fx på personalemøder, som input til vores faglige dialog?

Hvornår har vi senest brugt børnenes perspektiver som grundlag for at udvikle det pædagogiske læringsmiljø?

- Hvilke nye indsigter nåede vi frem til?
- Hvad ændrede vi som resultat af vores indsigter?

I hvilke situationer kunne det være relevant at inddrage børnenes perspektiver, hvor vi ikke gør det i dag?

Børnesyn, dannelse og børneperspektiv.

I Skovhuset har vi et særligt princip vi kalder "dagens snyd". Det går ud på, at alle børn får hvad de har behov for, bare ikke på samme tid. De voksne ser børnene og aflæser deres behov. Fx kan "dagens snyd" være at, to børn får lov at gå ind og lege mens resten er ude på legepladsen, fordi netop de børn har behov for at lege uforstyrret, og for at danne en tættere relation. Børnene har en god forståelse og accept af det og føler meget sjældent, at det er uretfærdigt og de ved godt at det også bliver deres tur.

Børnesyn

At følge barnets spor:

I skovhuset medbringer vi ofte en variation af udstyr når vi er på tur, så vi rammer en bred vifte af behov. Fx har en voksen et insektglas i rygsækken, en har en bog og en har et par dolke. Derudover medbringer vi ofte materialer til en fastlagt aktivitet eller fælles leg. Vi oplever jævnligt at de aktiviteter vi havde planlagt må tilsidesættes, fordi børnenes nysgerrighed fanges af noget andet vi møder på vejen. Vi er lydhør over for børnenes ønsker om valg af tur, vi lytter til hvor de vil hen. Vi har opkaldt de mange steder vi kommer, efter navne som relaterer til børnene. Og vi finder stadig nye steder fx Stubbestedet.

Ude på tur har vi gensidig tillid til hinanden, børn og voksne. Børnene kan spørge om lov til at gå længere væk fra gruppen og lege på en særlig dejlig stub. Ligeledes overholder børnene de enkle regler, at kunne se en voksen og vente ved de udvalgte ventetræer. Ingen ønsker at blive væk derude i skoven.

Hjemme i Skovhuset kan vi godt bøjle reglerne, der har de voksne indbyrdes tillid til hinanden fx kan en god leg, der fylder hele rummet involvere alt legetøj, her vurderer den voksne kvaliteten af legen og relationerne i legen.

Barnets dannelse sker når det er aktivt deltagende i løbet af dagen i forskellige sammenhænge, fx leg, samling eller en tur med bussen til museum. I denne veksling mellem kontekster udvikler

barnet sine evner i at være empatisk og solidarisk. Da vi er på tur i differensierede miljøer oppbygger barnene hurtigere disse kompetencer.

BØRNS LEG

Leg har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud. Leg er grundlæggende for barnets udvikling og understøtter bl.a. fantasi, virkelyst, sprog, nysgerrighed, sociale kompetencer, selvværd og identitet.

Reflektér – tag udgangspunkt i jeres daglige praksis og kom gerne med konkrete eksempler. Skriv refleksionerne i 'skriv her'.

Hvordan giver vores pædagogiske læringsmiljø børnene mulighed for at bruge deres fantasi og lege?

Hvad gør vi for at arbejde med børnenes forskellige roller og positioner i legen?

Hvordan arbejder vi med at understøtte, at alle børn har mulighed for at være med i legen?

- Er der børn, som vi oplever, står uden for legen, og hvad gør vi ved det?

Hvordan har vi undersøgt den læring og udvikling, der sker i børnenes leg?

Leg:

Man kan lege når som helst, hvor som helst og med hvem som helst. Men i modsætning til indendørs legerum og konstruerede legepladser i det fri, er naturen aldrig den samme. Naturen er i konstant forandring. Forandringerne følger vejrets, døgnets og årstidernes skiften. Naturens foranderlighed gør den konstant udfordrende. Den giver hele tiden anledning til forundring og nye lege. Naturen er skæv, lige, varm, kold, kildende, aende og våd, tør, blød, hård osv. Den er det "rum", der indeholder flest variationer i miljøet. Så naturen giver os, der færdes i den et uforudsigeligt, massivt og varieret sansemotorisk input.

(citater fra Slip legen fr, Brodersen et. Al., 2008)

Vi har stort fokus på børnenes leg og sørger for at der i løbet af dagen bliver vekslet imellem fri leg, fælles lege og voksen initieret leg. Vi arbejder inkluderende ud fra den tanke, at alle børn har ret til at deltage i differentierede børne-fællesskaber. Vi arbejder primært i aldersintegrerede grupper, men som udgangspunkt er vi aldersopdelte en gang om ugen.

De voksne er bevidste om hvor de placerer sig, både indendørs og ude i skoven og på legepladsen. Personalet er forskellige og gør forskellige ting og det er børnene bevidste om. Fx en vild tumle leg en meget kommunikerende leg og en undersøgende leg kræver forskellige voksne.

Den voksne iagttager og går ind i en leg hvis kommunikationen er dårlig og støtter.

Den voksne er synlig og tilgængelig og sikrer at alle lege er givende og udviklende for barnet og sikrer at alle kommer til deres ret. Den voksne igangsætter fælles lege, så børnene lærer glæden ved at være en del af fællesskabet og at kunne indordne sig og vente på tur. I legen benytter

pædagogen sig af den "pædagogiske bagdør", Begrebet "den pædagogiske bagdør" er en central værdi, der går ud på at lege og aktiviteter gradueres, så der er plads til børn på forskellige udviklingstrin og med forskellige deltagelsesmuligheder, så ingen bliver ekskluderet i fællesskabet.

Den voksne skal også byde ind med lege, som børnene ikke kender, de skal være lege ambassadører og gerne lege sammen med børnene og i nogle af de interesser som børnene allerede har.

Når børnene leger i skoven, kan de fordybe sig i op til flere timer, med naturens rigdom af sanselige materialer og forskellige rum, det styrker børnenes fantasi at lege i skoven. Fx kan en væltet træstamme være prinsesseslot eller pirat skib.

Vi ser, når vi kommer til fx museer, at børnene indtager rummet, der bryder med de tilsigtede normer, med tryghed og kreativitet. Omvendt ser vi også at børnene inspireres af et museum besøg, de går på jagt med spyd og leder efter flintesten i jorden.

Leg med strøm på

I Skovhuset vil vi ikke udelukke børnene fra brug af elektronik. Det er vore intention at børnene skal vide hvordan forskellige former for elektronik fungerer. Vi bruger primært elektronik til pædagogiske aktiviteter, fx kan vi filme et bænkebider-væddeløb, danse stopdans på legepladsen eller søge ny viden. Sammen med børnene bruger vi internettet til at undersøge emner fra naturen. Nogle børn er allerede meget vidende, med dem kan vi tale om at ikke alt fra nettet er lige godt.

DET BREDE DANNELESSES- OG LÆRINGSSYN

Legen og den legende tilgang til læring, barnets interesser, underen og nysgerrighed samt det pædagogiske personales viden om at fremme læring og udvikling er udgangspunktet for de læringsprocesser, barnet indgår i.

Reflektér – tag udgangspunkt i jeres daglige praksis og kom gerne med konkrete eksempler. Skriv refleksionerne i 'skriv her'.

På hvilke måder har vi fokus på læringsprocesser gennem hele dagen?

- Leg, børneinitierede og vokseninitierede aktiviteter og rutiner?

Hvordan tilrettelægger vi det pædagogiske læringsmiljø, så det både støtter børnenes kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive læring?

- Hvordan kan vi følge og støtte barnets underen og nysgerrighed?
- Hvordan udfordrer og støtter vi børnene i at få nye ideer og erfaringer med vedholdenhed og gåpåmod?

Oplever vi, at det er alle børn, der viser deres undren og nysgerrighed ved fx at stille spørgsmål e.l.?

- Hvad tænker vi om, og hvad gør vi for, de børn, der sjældent giver udtryk for deres undren og nysgerrighed?

Hvordan arbejder vi med at følge op på, om vi lykkes med det pædagogiske læringsmiljø i forhold til, hvad børnene får ud af det?

- Hvordan sikrer vi, at vi kommer hele vejen rundt i forhold til de seks læreplanstemaer?

Læring

Læring foregår hele dagen i Skovhuset.

Læring gennem relationer

Vi ser at man har en ven, det er nogle stærke venskaber man får i Skovhuset, da skoven giver ro og fordybelse til legen, i leg med venner lærer barnet forhandling, afprøver grænser, kommunikation og udvikler kropsforståelse.

Børn lærer gennem legen og afprøver sig selv i virkelige situationer fra livet. Derfor er det vigtigt at personalet tilbyder en bred vifte af kropslige aktiviteter, som giver børn et nuanceret billede af, at der ikke kun findes en løsning. Børnene lærer i deres eget tempo og vi kan se at de differentierede miljøer udvikler det enkelte barn, der hvor det er i deres leg.

Det er tryghed skabende at have en god ven eller en stærk relation til en voksen i udfordrende situationer.

Vi accepterer at ikke alle kan være bedste venner, men vi kan acceptere hinanden, som venner, som en del af vores børnehave. Vi mødes fx til en samling og lytter til hinanden uden at afbryde, selvom det ikke er den bedste ven der taler.

Læring gennem planlagte aktiviteter

En del af vores dagligdag kan bestå af planlagte aktiviteter, pædagogerne har ofte en fælles leg med i rygsækken, som ofte understøtter et naturemne, for at understøtte nysgerrigheden og lysten til at lære mere, men fælleslegene kan også være emner som børnene kan have givet udtryk for, er spændende fx har vi brugt lang tid på sneglejagt og vædeløb og at tælle alle sneglene.

Vi arbejder også med aktionslæring, som eksempel kan vi nævne at en voksen og et par børn sidder sammen og snitter eller er med til at lave bål.

Når vi kører i bus/tog og besøger museer eller tager på hjemmebesøg, lærer børnene at begå sig i det offentlige rum og i forskellige kontekster.

Læring gennem farlig leg

Den risikofyldte leg giver børnene mulighed for at møde deres egne grænser, lærer dem selv og deres kroppe at kende og kæmpe dem selv ud af vanskeligheder. I Skovhuset ser vi børn der klatrer højt oppe i træer, snitter med knive, leger ved vand, hopper højt oppe fra og løber stærkt på forskellige underlag. Børn der har smag for den risikofyldte leg, udfordrer hver dag deres egne grænser og er meget robuste.

Risikofyldt leg afhænger af øjnene der ser. Det der udgør en risiko for nogen gør ikke for andre. Det kan være betinget af alder og udvikling men også barnets egne erfaringer og tilgang til at møde nye udfordringer.

Risikofyldt leg er kendetegnet ved at barnet oplever følelsen af at komme ud af kontrol, men på en måde, der frembringer en følelse af spænding frem for frygt.

Læring gennem kropsforståelse

Vi arbejder bevidst med at børnene skal kunne mærke deres krop, når vi løber, kan vi mærke at vi bliver forpustet og får sidestik, når vi går langt, kan vi svede og få trætte ben, når det er vinter, bliver vi kolde og skal bevæge os for at få varmen. Vi mærker de daglige skift i vejr og temperatur og børnene lærer at handle derefter. Fx kan man tage termojakken af når man leger i solen en forårsdag eller tage varmt tøj på hvis det pludseligt blæser op og bliver koldt.

Læring gennem rutiner

Rutiner giver overblik, og gør barnet trygt og gør det selvhjulpent, når barnet er selvhjulpent, har det overskud til andre udfordrende situationer og overskud til at hjælpe andre der har brug for hjælp. I Skovhuset har vi en del rutiner og vi tror at barnet kan bruge disse oplærte rutiner som erfaring i deres skoletid.

Læring det sidste år i børnehaven

I børnenes sidste år i Skovhuset, udviser de et større ansvar for at være et børnehavebarn i Skovhuset. De er kulturbærer af uskrevne regler og traditioner og er bevidste om at bringe det videre til de yngre børn. De fortæller glædestrålende om vores traditioner og de husker andre børn på hvordan man gør i Skovhuset.

Det sidste år vil der også være større fokus på skoleforberedende aktiviteter, hvor børnene øver sig på at løse opgaver og være deltagende i et undervisningsmiljø.

Læring gennem traditioner

Skovhusets traditioner er primært bygget op omkring årstidernes skiften. Fx laver vi høstsuppe og holder lanternefest. Andre traditioner markerer kulturelle traditioner. Fx laver vi julefrokost med risengrød til jul og triller æg til påske.

Gennem skovhusets mange traditioner, lærer børnene om kulturelle normer og værdier i det danske samfund.

Gennem vores tradition med at tilberede en fælles suppe er fællesskabsfølelsen stor og glæden er stor når vi sidder tæt sammen og spiser den. Samme fællesskabsfølelse opstår også under den ugentlige morgensang.

Når vi besøger Vedbækfundene og Frilandsmuseet får børnene indblik i vores kulturarv.

BØRN I UDSATTE POSITIONER OG ALLE BØRNS DELTAGELSE I BØRNEFÆLLESSKABER

Gode pædagogiske læringsmiljøer har særligt stor betydning for børn i udsatte positioner. Det pædagogiske personale har et ansvar for at støtte børn med forskellige udfordringer og sikre, at alle deltager i fællesskabet.

Reflektér - tag udgangspunkt i jeres daglige praksis og kom gerne med konkrete eksempler. Skriv refleksionerne i 'skriv her'.

Hvilken pædagogisk tilgang arbejder vi ud fra for at sikre, at alle børn oplever, at de er en del af et børnefællesskab?

- Hvordan er der forskel på vores praksis i forhold til forskellige aldersgrupper?

Hvordan vurderer vi alle børnenes muligheder for at udvikle sig og få nye relationer?

- Er der noget, vi kan gøre anderledes for at give nogle børn bedre muligheder for at opbygge og have gode relationer?

I hvilket omfang har vi faglige dialoger om, hvordan vi kan understøtte, at børn i udsatte positioner trives og ses i det pædagogiske læringsmiljø?

- Er det tilstrækkeligt?
- Hvordan sikrer vi, at vi også har blik for og inddrager de børn, der fx ikke selv henvender sig og ikke deltager aktivt i lege og aktiviteter?

Når vi ser på vores praksis den seneste måned, hvornår er det så lykkedes os at skabe et pædagogisk læringsmiljø, hvor alle børn trives, lærer, udvikler sig og dannes i fællesskabet?

- I hvilke situationer lykkedes det ikke – og hvorfor?

Børn i udsatte positioner

Skovhuset rummer mange forskellige typer af børn, her er plads til alle. Alle børn skal have venner og mulighed for at deltage i leg og aktiviteter

Når børnene leger er det personalets opgave at være tæt på legen, således at de kan være med til at guide, hvis et barn ikke kan komme ind i legen eller de kan være med til at rammesætte den gode tone. Eller de kan være med til at tolke misforståelser fx kan to børn blive uenige om et stykke legetøj og det ene barn kommer til at slå det andet barn i hovedet fordi han også gerne ville have den blå skovl. Personalet: "Se han græder, skal vi trøste ham?" Og " Du slog ham fordi du også gerne ville have den blå skovl?" " Kom lad os alle tre se om vi kan finde en til blå skovl" De treårige leger ofte parallelt ved siden af hinanden, med de samme ting. De bruger også meget tid på at iagttage de større børn lege, det er her de lærer om rammerne for en leg.

Når børnene er lidt ældre, stiller vi krav til at de skal bruge deres ord i stedet for at slå, men de voksne guider stadig mange børn. Når børnene er 5 år stiller vi også krav til at de selv skal prøve at løse konflikten, hvis du har gjort din gode ven ked af det, må du prøve at trøste, hvis det ikke hjælper kommer der selvfølgelig en voksen og hjælper.

I Skovhuset har vi stort fokus på motoriske udfordringer, personalet har stor viden om hvordan man tager hensyn og udfordrer barnet. Fx kan nogle børn, der har svært ved at følge med i skoven lære at bruge en løbecykel.

Nogle børn er udfordret og sårbare i forhold til konflikter, her er den voksne meget tæt på barnet, helst et skridt foran for at hjælpe med at løse den opståede konflikt inden det ender med fysisk kontakt." Jeg kan se at du er vred, nu skal jeg hjælpe dig med at sige det til ham." " Hvad er det jeg skal fortælle"?

Det er de voksnes opgave at sørge for, at alle er med i et fællesskab, hvis et barn står alene og kigger på ved sidelinjen, spørger den voksne barnet om, hvem det vil lege med, hvis det ikke har nogen forslag kan barnet og den voksne sammen gå rundt og kigge på de forskellige børn der leger. Den voksne kan også starte en leg op og når der kommer flere børn til deler pædagogen roller ud til de tilstedende børn. De voksne sørger for at facilitere, at de børn, der har brug for at

trække sig/holde en pause får mulighed for det. Det kan ske gennem aktiviteter som højtlesning, snitteværksted, lege i sandkasse eller bygge med plus-pluser.

Skovhusets psykolog har et tilbud til familier, som kan have tvivl eller bekymring omkring barnets udvikling. En samtale uden registrering af cpr nummer. I samtalen deltager ofte en pædagog fra barnets gruppe. Vi kan også gøre brug af talepædagog og sundhedsplejerske. Og vi kan samarbejde med kommunens kompetencecentre, hvorfra der kan komme personale ud i Skovhuset og vejlede personalet.

Vi har også mulighed for i samarbejde med familien og familiens læge at henvise til børneterapien. I Skovhuset har vi kutyme for at børnene deltager i hinandens private fødselsdage i homogene grupper fx inviterer forældrene alle yngste eller alle mellem drengebørn osv. Bliver man inviteret hjem til fødselsdag, er det forældrene til den pågældende gruppe, der må fastslå rammer for gaver mm. Alle børn fejres ens i Skovhuset eller i skoven med forældrenes deltagelse. Hvis forældrene ønsker dette.

Personalet hjælper med at organisere legeaftaler, de hjælper børn som har svært ved at få legeaftaler, med at se muligheder og prøver at tale med forældrene

I Skovhuset arbejder vi med materialet fra Fri For Mobberi. Vi bruger det både for at styrke børnenes sociale forståelse eller hvis børnene i en periode har "glemt" hvordan vi hjælper hinanden her i børnehaven og der er behov for at sætte fokus på den gode opførsel igen. Når vi har Fri For Mobberi-kortene fremme, er børnene meget ivrige til at fortælle, hvordan de forstår situationen og de refererer ofte til situationen på kortet senere. Vi bruger også massehistorierne fra Fri For Mobberi og her lærer børnene om positiv fysisk kontakt.

Børnefællesskaber

Samling

I skovhuset har vi en ugentlig fællessamling, hvor hele børnehaven deltager. Derudover holder vi samling når vi er i de opdeltede grupper. Dette er dog ikke noget fast punkt på dagsordenen og kan variere i hyppighed.

En samling kan have flere formål og variationer fx kan en samling være forberedelse med nogle af årstidens sange eller den kan have fokus på børnenes motorik eller den kan tjene som forberedelse til en tur. En samling kan foregå stående, liggende eller sidende og den tager hensyn til at alle børn får lov at udtale sig, ved vores samling bruger vi en tale pind, som der er stor glæde over at få lov at finde.

Med stor accept fra de andre børn, lærer barnet at sige noget, hvilket godt kan være overskridende de første gange. Pædagogen bruger information fra barnet fx hvor skal du lege bagefter eller hvad er dit ynglings legetøj.

I samlingen trænes også turtagning og at lytte.

På tur ud i skoven har barnet en fast makker, ofte har en yngst en ældste i hånden, det gør vi for at styrke læringsånden på tværs.

At spise i fællesskab

Spisning er et samlingspunkt i Skovhuset. Uanset om det er vores madpakker hjemmefra, et måltid vi tilbereder i fællesskab eller frugt, om vi spiser i store eller små grupper, så rummer spisetiden tid og ro til at fordybe sig i samtale med vennerne og de voksne. Madkassen er en vigtig del af hverdagen i Skovhuset. Den fungerer dels som bindeled til hjemmet når overgangen til børnehaven er svær og dels som en kilde til fysisk velvære. Børnene mærker at man får det godt af at spise. De lærer at holde af at sidde sammen og får en positiv holdning til maden. De

glæder sig til at vise hinanden deres madpakke og viser stor interesse for hvad de forskellige har i madkassen i dag.

I Skovhuset har vi fri madpakke struktur (børnene mærker selv når de er sultne). Vi samles om madpakken til frokost og frugt, men spiser ofte i mindre grupper baseret på relationer. Ved særlige fællesmåltider (fx høstsuppe) spiser vi i større fællesskaber. Her venter man med at spise til alle er klar, man rejser sig først når alle er ved at være færdige og man må vente på tur til at få mad. Fælles for alle måltiderne er dog den gode samtale over maden. Når vi sammen tilbereder mad indgår børnene i forskellige fællesskaber. De oplever at være en vigtig del af dagens projekt og at have del i det resultat vi opnår i fællesskab. Vi bliver alle i godt humør ved at sidde ved bålet med venner og tage den dybere snak med voksne.

I Skovhuset deltager vi i projektet Haver til Maver. Projektet spænder over en vækstsæson (fra forår til høst). Gennem forløbet sår, passer og høster en gruppe børn deres eget lille stykke have gennem sæsonen. Ved hvert besøg bliver der også tilberedt en lille ret i fællesskab, så vi også får smagt på vores afgrøder.

Når vi spiser i fællesskab, bruger vi udtrykket at børnene har "mad-mod" når de smager på noget de ikke kender. Vi opfordrer alle børn til at smage og er tydelige omkring at det er ok hvis man ikke kan lide det når man har smagt.

Differentierede fællesskaber:

Vi kan se, at børnene leger på tværs af grupper med de venner, de får igennem aldersopdelte ture. Forældrene er flittige til at invitere hjem, også på tværs af grupper, alder og køn. Vi kan se, at børnene sjældent holder hinanden udenfor og er gode til at invitere hinanden med i en leg. Pædagogerne er meget opmærksomme på at understøtte venskaber der opstår på tværs af alder, køn og de to opdelte børnegrupper. Ofte inviteres nyopståede fællesskaber med på tur i den ene gruppe

Under den frie leg kan vi se, at børnene udtrykker følelser og tanker gennem legen og at børnene modnes. Børnene medbringer selv legetøj hjemmefra og er gode til at dele med hinanden. De børn, der har svært ved den frie leg, finder trivsel i den styrede leg og lærer langsomt at byde ind i den frie leg. Gennem voksenstyrede/guidede aktiviteter og fælleslege øver børnene sig i en god kontaktform, i at vente på tur og i at indgå i sociale fællesskaber.

Gennem at eksperimentere med egne erfaringer udvikler børnene forståelse for egen personlighed og samfundet omkring dem. Vi ser at børnene vælger kammerater ud fra hvilke ressourcer legen kræver, fx er det super sjovt at finde dyr sammen med en der er dygtig til det, klatre med en der er god til det, lege rollelege med en der har en god fantasi osv.

Vi oplever at vores børn er gode til at fordybe sig i aktiviteter. Både under leg og ved stillesiddende aktiviteter oplever vi at børnene fordyber sig, fordi skoven faciliterer rum og mulighed for ro og plads til at være uforstyrrede.

FORÆLDRESAMARBEJDE

Dagtilbud skal i samarbejde med forældrene give børn omsorg og understøtte det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Samarbejdet skal bidrage til, at barnet får en god og tryk opvækst.

Reflektér - tag udgangspunkt i jeres daglige praksis og kom gerne med konkrete eksempler. Skriv refleksionerne i 'skriv her'.

Hvordan samarbejder og kommunikerer vi i det daglige med forældrene om børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

- Hvilke rammer og regler har vi for forældresamarbejde?
- Det gælder både de overordnede rammer og den konkrete håndtering i hverdagen. Er det fx o.k. at afbryde en aktivitet med børnene, hvis en forælder har brug en snak?

Hvordan oplever vi samarbejdet med forældrene i forhold til at rådgive og vejlede dem om deres barns trivsel, udvikling, læring og dannelse?

Hvordan arbejder vi med at møde forældrene forskelligt og tilpasse samarbejdet ud fra deres behov?

Hvad ved vi om, hvordan forældrene oplever vores samarbejde, rådgivning og vejledning?

- Inddrager vi synspunkter og viden fra forældrene?

Vision/strategi/mål for forældresamarbejdet

1. Kommunikations politik

Som forældre i Skovhuset kan man forvente at bliver informeret via Aula om sit barns hverdag to gange om ugen, det kan være i form af tekst eller billeder. Det forventes at forældre holder sig informeret på Aula og til tider på opslagstavle/varmeskab i indgangspartiet. Vi forventer en gensidig daglig dialog mellem forældre og personale efter omstændighederne og med hensynstagen til hele børneflokket og det daglige arbejde i institutionen.

2. Strategi for forældresamtaler

Inden start i Skovhuset har man mulighed for at få en kort rundvisning i børnehaven, man skal blot henvende sig til børnehaven telefonisk eller pr. mail. Når barnet er meldt ind i Skovhuset, bliver barnet og dets forældre inviteret med på en af de daglige ture i skoven, for dermed at se hvordan dagligdagen i Skovhuset fungerer. Turen ligger i juni måned og pædagogen spørger ind til barnet.

Den første evaluering, efter start, sker ved et møde mellem en pædagog og forældre og vil finde sted 3-6 måneder efter opstart i Skovhuset. Derefter tilbydes en årlig udviklingssamtale med en evt. opfølgningssamtale hvis nødvendig. Den sidste samtale i Skovhuset er en førskole samtale, den ligger i december.

3. Forældre arrangementer /engagement/deltagelse

Forældre engagement vægtes højt i Skovhuset, det er nødvendigt for at skabe helhed i barnets hverdag. I løbet af året laves forskellige arrangementer og projekter, hvor forældre bliver inviteret til at deltage, vi forventer at man aktivt bakker op. Nedenfor ses nogle af de arrangementer man kan forvente at skulle deltage i, i løbet af et år.

- Forældremøde
- En årlig arbejdsdørdag
- Lanternefest
- Sommerfest

- Evt. fernisering af kunstprojekt
- De ældste børn i Skovhuset overnatter en gang i børnehaven, til morgenmaden dagen efter inviteres forældre med

Bestyrelsen vil aktivt være med til at foreslå aktiviteter jvf. lærerplanen herunder inspiration til aktiviteter i hjemmet.

4. Aflevering og afhentning

I Skovhuset kan man altid få hjælp til at vinke farvel, man må dog forvente, at det er under hensynstagen til det øvrige børnefælleskab. Forældre og pædagoger arbejder sammen om den gode aflevering og afhentning. Pædagogerne støtter børnene i en god overgang mellem hjem og børnehave og igen og eftermiddagen mellem børnehave og hjem.

For at dagen kan starte godt for barnet har forældre et ansvar for at hjælpe sit barn med at rydde op og holde orden på sin plads, dermed undgår vi børn der bliver kedede af det når de ikke kan finde deres ting.

5. Forventninger

For at sikre børnene en god dag i Skovhuset, forventes det at forældrene har styr på:

- At der hver dag er det rigtige tøj/overtøj til vejret samt det rigtige skiftetøj i rygsæk og garderobe
- At der dagligt bliver ryddet op på barnets plads i garderoben (tøjet hænges pænt og diverse tegninger, sten og pinde tages med hjem)
- At forældrene husker vores særlige dage, hvor børnene hver især bidrager med noget medbragt, fx grøntsager til høst- og påskesuppe eller en blomst til havedag.
- At forældrene bidrager til den daglige kommunikation. Som minimum siger goddag og farvel, men også videregiver vigtige oplysninger der kan have betydning for barnets dag i børnehaven, fx i dag stod vi op kl. 5.00, så vi er lidt trætte.

SAMMENHÆNGENDE OVERGANGE OG DET SIDSTE ÅR I BØRNEHAVEN

Barnet oplever mange overgange i sine første leveår. Både de store overgange, når det begynder i dagtilbud og senere i skole, og de mindre, daglige overgange, når barnet fx bliver afleveret om morgenen eller går fra én aktivitet til en anden. I alle typer af overgange er det vigtigt, at pædagogisk personale og forældre samarbejder om at skabe en oplevelse af sammenhæng, tryghed og trivsel hos barnet.

Reflektér - tag udgangspunkt i jeres daglige praksis og kom gerne med konkrete eksempler. Skriv refleksionerne i 'skriv her'.

Hvordan arbejder vi ud fra læreplanen for at skabe sammenhæng for børn og forældre i overgangen fra hjem til dagtilbud, mellem dagtilbud og fra dagtilbud til skole og SFO/fritidshjem?

Hvordan arbejder vi med en tryk overgang til det næste tilbud?

- Fx aktiviteter som at besøge det nye sted, tæt dialog med fagprofessionelle fra andre tilbud, arbejde med overgangsobjekter o.l.

Oplever vi, at vi har et fælles værdisæt med det andet dagtilbud eller skole og SFO/fritidshjem?

- Er vi enige om, hvad der skal til fra begge parter for at skabe en sammenhængende overgang?

Hvad ved vi om dagplejerens/sundhedsplejerskens/ pædagogens/lærerens faglighed og daglige praksis?

- Hvordan kan vi blive klogere på det, og hvordan kan den viden bidrage til at skabe sammenhæng?

Sammenhænge og overgange

Opstart i Skovhuset

Når et barn starter i Skovhuset foregår det som regel på følgende måde. Allerede inden opstart tilbyder vi en besøgsdag, hvor familien kan komme med på tur. Her udfylder forældrene et skema, i skemaet er der beskrevet bla. Barnets særlige vaner og særlige hensyn vi skal tage til barnet. Når barnet starter i Skovhuset forventer vi at en forælder er med den første dag. Dag to er forælderen med noget af dagen, men går en tur i en periode. Dag tre siger vi farvel, inden vi går fra børnehaven og barnet bliver hentet, når vi kommer tilbage til børnehaven. Vi er selvfølgelig bevidste om at alle familier er forskellige og at nogle har brug for flere dage med mor og far inden de er klar til at være alene i børnehaven.

Hjemmebesøg

I Skovhuset tager vi på hjemmebesøg én gang i barnets børnehavetid, det gør vi for at skabe bro mellem barnets to sociale arenaer, hjemmet og børnehaven.

Overgang til skole og det sidste år som ældste i skovbørnehaven Skovhuset Beskrivelse af forløbet:

'Skovhusånden'

I Skovhuset har vi tradition for, at de ældste børn er kulturbærere, både af traditioner gennem året og "Skovhusånden".

Skovhusånden er den måde, vi taler til og med hinanden, og den måde vi respekterer hinandens forskelligheder på. Skovhusånden er også, at man kender de uskrevne regler, fx at man ikke klatrer over hegnet ind til skolen, selvom man godt kan.

Det sidste års 'emner og demokrati

De første gange de ældste er samlet alene i ældste gruppen, afstemmer vi forventningen til, hvad de tænker, de skal opleve og lære det sidste år i Skovhuset, med de ældste skærper vi opmærksomheden på demokrati. Når vi aftaler, hvad de skal lære, er der ofte gentagelser fra de tidligere år, hvor børnene har stået på sidelinjen og set, hvad de ældste lærte sidste år. Vi lader også børnene vælge, ved afstemning hvad vi skal spise til vores arrangementer fx til vores overnatning i børnehaven.

De ældste på tur

I Skovhuset har vi mange årstidstraditioner, og her taler vi også om, hvorfor og hvilken rolle de ældste har. Fx kender de nu lanternesangen så godt, at de skal synge med meget højt. Gennem lange ture ud i skoven, i al slags vejr, øger vi børnenes robusthed og udholdenhed, og sammen deler vi oplevelsen og glæden, eller tårerne, efter de lange ture - måske inde ved pejsten. Robusthed skal læres, og det er godt at kunne holde ud at vente lidt længere, når man skal i en klasse med 24 andre børn. Vi er også opmærksomme på, at børnene selv lærer at finde det tøj frem, de skal bruge til turene udenfor - og at de selv kan tage det af og på. Robustheden gør at de kan klare skiftende miljøer i skolen, når de har selvtillid, kan de stå på egne ben

Gennem året tager vi på flere ture med offentlig transport, hvor børnene lærer, hvordan man afstemmer sig efter konteksten. Fx; ikke råbe i bussen og blive siddende i toget selvom man har lyst til at løbe rundt eller finde en anden plads.

Vi overnatter en fredag aften i børnehaven for at øve at være væk fra mor og far en hel nat. Nogen har ikke sovet alene før, så for de børn, der sover alene for første gang, er det en kæmpe sejr, at de kan klare det. Vi tager også på en heldagstur til Sverige, hvor børnene oplever rigtig meget sammen med deres venner og pædagoger. På denne tur forventer pædagogerne, at børnene kan forstå en besked, for ellers kan vi ikke være afsted i så lang tid.

De ældste og den kommende skolestart

Vi besøger også museer; fx Statens Museum for Kunst og Vedbækfundene. Flere gange i løbet af året har vi booket undervisningsforløb. Op til disse forløb har vi altid forberedt os, og alle børnene er meget ivrige efter at vise, at de allerede ved noget om stedet. Vi har selvfølgelig også øvet i at vente på tur, at række hånden op, og at det ikke er altid, man får lov at sige noget. Hver børnehave er tilknyttet en skole, der skal være med til at forberede børnene på et skoleliv, Skovhuset er selvfølgelig tilknyttet Skovgårdsskolen, vi mødes i september sammen med et par andre børnehaver, der snakker en fra indskolingen med børnene, og fortæller dem, at der er noget de skal øve sig på indtil næste sommer, hvor de skal i skole. Samme dag er forældrene også inviteret til et kort forældremøde, om krav til kommende elever og forældre.

I løbet af vinteren har vi "børnehaveskole" indenfor. Her stifter vi bekendtskab med det skrevne sprog og tal. Vi skriver og siger bogstavlyde, men vi når ikke at kunne skrive alle bogstaver. De fleste når dog at lære at skrive deres navn. Alle børnene får en blyant og et kladdehæfte, som de må tage frem og skrive bogstaver i lige så ofte, de har lyst.

Om efteråret får vi besøg af de børn, der lige er startet i skole, og de fortæller vores ældste om, hvad man lærer i skolen. Vi kommer også på besøg i en 0` klasse i april måned.

Da vi er i forpligtigende samarbejde med Skovgårdsskolen, kommer vi der en del. Vi har let adgang til skolen og bruger både gymnastiksal og grupperum, så meget vi kan komme til - og skolens fodboldbane og legeplads når vi har brug for det. Vi har ydermere adgang til skolens bibliotek og deres bålhus, hvor vi i ferieperioderne har fælles aktiviteter med GFO.

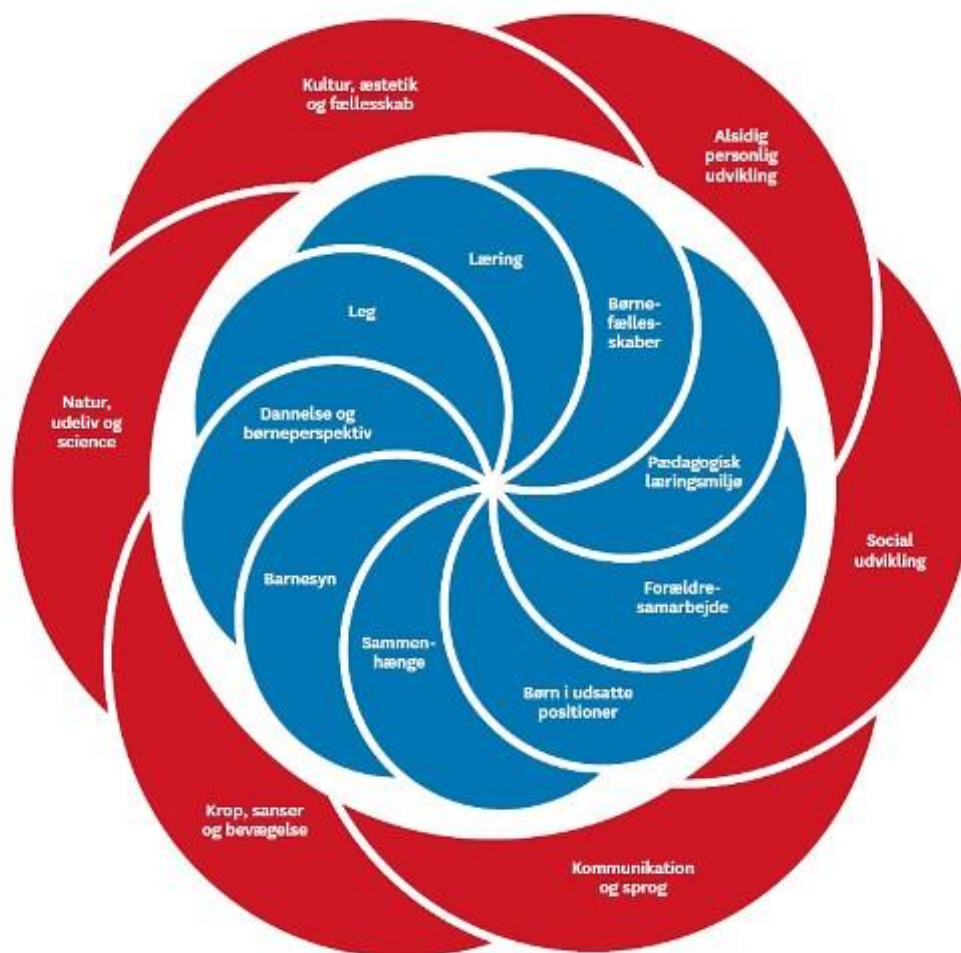
Overgangen til (Skovgårds)skolen

Om morgenen åbner vi sammen med GFO´en, så de børn fra Skovhuset, der bliver afleveret før 7:45, kender lidt til skolen og personalet. Når en pædagog fra Skovhuset åbner i GFO´en, tager vi imod børnehavebørn og skolebørn til og med 3` klasse. Vi kender rigtig mange af de børn, vi modtager om morgenen, fordi der er knyttet stærke bånd, når de både har været tre år i Skovhuset, og vi så mødes de næste tre år om morgenen. Vi har også en tæt kontakt til de børn, der lige er startet i 0` klasse, for vores hegn på legepladsen grænser op til skolen på to sider af huset, så det er let at kalde på de voksne, som barnet kender så godt.

DET PÆDAGOGISKE GRUNDLAG OG SAMMENHÆNG TIL DE SEKS LÆREPLANSTEMAER

Den styrkede pædagogiske læreplan Det fælles pædagogiske grundlag og de seks læreplanstemaer

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af seks læreplanstemaer. Der er fastsat en indholdsbeskrivelse for hvert læreplanstema, som beskriver de overordnede elementer, som ligger i det enkelte læreplanstema. [Læs indholdsbeskrivelsen](#).

Herudover er der fastsat to pædagogiske mål for hvert læreplanstema. De to pædagogiske mål udtrykker sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Et læreplanstema skal altid ses i sammenhæng med det pædagogiske grundlag og de øvrige læreplanstemaer i den pædagogiske læreplan og det besluttet lokalt, hvordan de overordnede elementer konkret omsættes organisatorisk og pædagogisk i det pædagogiske læringsmiljø i hverdagen.

ARBEJDET MED DE SEKS LÆREPLANSTEMAER

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse. Under hvert læreplanstema skal I derfor forholde jer til, hvordan I hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

De seks læreplanstemaer, som omhandler børnenes kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive læring er:

- ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING
- SOCIAL UDVIKLING
- KOMMUNIKATION OG SPROG
- KROP, SANSER OG BEVÆGELSE
- NATUR, UDELIV OG SCIENCE
- KULTUR, ÆSTETIK OG FÆLLESSKAB

ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING

Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet Alsidig personlig udvikling

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Refleksion over sammenhæng til læringsmiljøet og det pædagogiske grundlag

Nedenfor skal I beskrive, hvordan jeres pædagogiske læringsmiljø understøtter børnenes alsidige udvikling, herunder deres nysgerrighed, gåpåmod og deltagelseskompetence via både børneinitierede og vokseninitierede aktiviteter. Hav også opmærksomhed på de pædagogiske hverdagsaktiviteter og legen.

Alsidig personlig udvikling

I Skovhuset hjælper og støtter vi alle børn til at udfolde, udforske samt lære sig selv og andre at kende

- Dette på både kendte og nye måder. Vi understøtter samspil og relationer i mellem de voksne på grupperne og børnene, og børn og børn imellem. Disse samspil skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, der gør at alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskabet.

Engagement

I skovhuset opsætter vi forhold der støtter børnenes engagement i forhold til måden børnene deltager i samspil og aktiviteter på. I skovhuset indgår børn i relationer med andre venner og kammerater, hvor de oplever sig respekteret, værdsat og passet på af nære voksne. Derfor oplever børnene fordybelse, selvrespekt, selvtillid og selvværd.

Livsduelighed

Skovhusbarnet skal afprøve forskellige sociale positioner igennem leg og andre meningsfulde aktiviteter. Dette er med til at danne et grundlæggende demokratisk værdisæt der understøtter børnenes livsduelighed. Fx når børnene leger på en bakke, de ruller ned af bakken nogle børn er hurtige og vilde andre forsigtige. Børnene er rigtig gode til at vente på tur og gode til at orientere sig i forhold til hinanden.

Gåpåmod

Det pædagogiske personale understøtter børnene i at turde gå deres egne veje; "Hvad har jeg lyst til nu?", og vælge aktiviteter og relationer til og fra når de matcher eller ikke matcher deres udvikling, lærings- og trivselsbehov. Selvfølgelig med hensynstagen til deltagelse i samlede børnefællesskaber.

Deltagelseskompetence

Børn øver sig i deltagelseskompetence ved at balancere mellem iagttagende og mere initiativtagende positioner i de forskellige aktiviteter og relationer de indgår i. Forholdene i Skovhuset skal understøtte og udvide børnenes erfaringsverden, så børnene tør og kan deltage samt tage initiativ til at skabe de muligheder for udfoldelse de ønsker sig, i de fællesskaber de indgår i.

Børnene har mulighed for at forfølge, engagere og fordybe sig i det de er optaget af. Oplevelserne i Skovhuset skal motivere, give plads til at undre og pirre nysgerrigheden. De skal støtte børnene i deres vedholdenhed og støtte børnene i deres innovative formåen. Fordybelse understøtter også børnenes koncentrations- og abstraktionsevne, hvilket er afgørende for deres læring og udvikling

videre i livet. De voksne er opmærksomme på at lave forskellige aktiviteter med børnene, så alle børn har mulighed for at deltage.

Arbejdet med Alsidig personlig udvikling fremadrettet

Nedenfor skal I reflektere over, hvilken udvikling I ønsker at skabe rammerne for fremadrette, og hvilke tegn/pejlemærker, der kan indikere, at I er på rette vej.

Hvilke tegn/pejlemærker ønsker vi at se?

Trykke børn der er glade for at komme i børnehave og som udvikler sig, som forstår og tør mere og mere

SOCIAL UDVIKLING

Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed. Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet alsidig personlig udvikling

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Social udvikling skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Refleksion over sammenhæng til Skovhuset læringsmiljø

Nedenfor skal I beskrive, hvordan jeres pædagogiske læringsmiljø understøtter børnenes sociale udvikling, herunder deres empati, deltagelseskompetence og medbestemmelse via både børneinitierede og vokseninitierede aktiviteter. Hav også opmærksomhed på de pædagogiske hverdagsaktiviteter og legen.

I skovhuset danner vi sociale fællesskaber hvor børnene oplever at høre til, og hvor de kan bidrage værdifuldt og relevant til fælles lege, aktiviteter og samvær.

Empati

Empati handler om at mærke egne følelser og kunne sætte sig ind i andres følelser og oplevelsesverden. At kunne handle på måder der også understøtter samspillet med andre. Relationer mellem børnene er en væsentlig del af grundlaget for at lære empati. Legen har stor betydning for børns venskaber og relationer, og det er i legen at de sociale færdigheder udvikles.

Arbejdet med Social udvikling fremadrettet

Nedenfor skal I reflektere over, hvilken udvikling I ønsker at skabe rammerne for fremadrette, og hvilke tegn/pejlemærker, der kan indikere, at I er på rette vej.

Hvad vil vi se (tegn/pejlemærker)?

At børnene giver plads til hinanden, at de møder hinanden med accept, at ikke alle kan det samme

KULTUR, ÆSTETIK OG FÆLLESSKAB

Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet. Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden. Det pædagogiske personale skal derfor skabe et læringsmiljø, der formidler glæde ved æstetiske oplevelser og skabende praksis.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet Kultur, æstetik og fællesskab

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Kultur, æstetik og fællesskab skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier

Refleksion over sammenhæng til Skovhuset læringsmiljø

Nedenfor skal I beskrive, hvordan jeres pædagogiske læringsmiljø understøtter børnenes muligheder for at indgå i forskellige kulturelle fællesskaber, som stimulerer deres fantasi, nysgerrighed og kreativitet via både børneinitierede og vokseninitierede aktiviteter. Hav også opmærksomhed på de pædagogiske hverdagsaktiviteter og legen.

Kultur og fællesskab

I Skovhuset skal børnene have mulighed for at skabe egne meninger og indhold i hverdagen. De skal opleve at deres måder at forvalte tid og rum, leg, venskaber og konflikter bliver mødt med nysgerrighed og respekt. En børnehave skal være et sted med et demokratisk fælles, der sikrer deltagelsesmuligheder for alle børn. Hvor børnene oplever sig selv som en aktiv del af beslutningsprocesser ud fra erfarings-niveau og formåen. Alle børn skal have mulighed for at udfolde deres fulde potentiale. Fx spørger de voksne "hvor skal vi hen i dag?", "hvilken ven vil du lege med?" eller "hvad vil du lege?".

Æstetik

Æstetiske oplevelser giver børnene mulighed for at dele, spejle sig i og fortolke egne og andres livserfaringer, tanker og drømme. Æstetiske oplevelser har også en kropslig dimension hvor indtryk sætter før sproglige aftryk som kropslige fornemmelser og oplevelser. Fx når vi læser en bog og et barn mærker spændingen i kroppen, eller når vi besøger et museum og børnene kan føle glæde eller nedtrykthed over farver og motiv i et maleri.

Arbejdet med Kultur, æstetik og fællesskab fremadrettet

Nedenfor skal I reflektere over, hvilken udvikling I ønsker at skabe rammerne for fremadrette, og hvilke tegn/pejlemærker, der kan indikere, at I er på rette vej.

Hvilke tegn/pejlemærker ønsker vi at se?

At børnene har lyst til at arbejde med kreative opgaver

KOMMUNIKATION OG SPROG

Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale. Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet Kommunikation og sprog

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Kommunikation og sprog skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Refleksion over sammenhæng til Skovhuset læringsmiljø

Nedenfor skal I beskrive, hvordan jeres pædagogiske læringsmiljø understøtter børnenes tilegnelse af sprogforståelse, ordforråd, udtale og sætningsdannelse i sammenhænge, der er meningsfulde for børn via både børneinitierede og vokseninitierede aktiviteter. Hav også opmærksomhed på de pædagogiske hverdagsaktiviteter og legen.

Interaktioner

I skovhuset er personalet opmærksomme på hvordan de kommunikerer med børnene. Der skal være nærværende voksne, der har øjenkontakt og har fokus på fælles opmærksomhed. De voksne skal samtidig være nysgerrige, indlevende og have lyst til at indgå i kommunikation og samtale om det børnene er optagede af. Fx taler vi med børnene på vej i skoven, vi fortæller om skovens mangfoldighed, undervejs går vi ofte og rimer og digter vrøvle historier. I vores samlinger synger vi sammen og børnene opfordres en af gangen til at fortælle. Vi læser bøger med børnene og børnene har selv eller sammen med en ven mulighed for at kigge i bøger. Alt dette har stor betydning for børnenes kommunikative og sproglige udvikling.

Fællesskaber

Når børn skal danne relationer er sprog og kommunikation centralt for at indgå i fællesskaber og vedligeholdelse af venskaber. At lære fra børn der er ældre end én selv er en vigtig del i sprogudviklingsprocessen. Legen er en øve bane for børns nonverbale og verbale kommunikation, ordforråd og sætninger. Derfor er det vigtigt at der er voksne til stede, der enten er ved siden af legen og kan støtte den sproglige udvikling eller er med i legen og rammesætter den.

Arbejdet med Kommunikation og sprog fremadrettet

Nedenfor skal I reflektere over, hvilken udvikling I ønsker at skabe rammerne for fremadrette, og hvilke tegn/pejlemærker, der kan indikere, at I er på rette vej.

Hvilke tegn/pejlemærker ønsker vi at se?

At alle børn føler trykthed ved at udtrykke sig verbalt

KROP, SANSER OG BEVÆGELSE

Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Børnene skal inviteres til at få mange forskellige kropslige erfaringer i et læringsmiljø, hvor bevægelsesglæde, kreativitet og leg er nøglebegreber, og hvor det pædagogiske personale motiverer børnene til at bevæge sig ved at vise glæde ved bevægelse og kropslig udfoldelse.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet Krop, sanser og bevægelse

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Krop, sanser og bevægelse skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Refleksion over sammenhæng til Skovhuset læringsmiljø

Nedenfor skal I beskrive, hvordan jeres pædagogiske læringsmiljø understøtter børnenes muligheder for at få erfaringer med krop og sanser, som stimulerer deres bevægelsesglæde via både børneinitierede og vokseninitierede aktiviteter. Hav også opmærksomhed på de pædagogiske hverdagsaktiviteter og legen.

Krop, sanser og bevægelse

Sanser

I børnehaven understøtter vi de tre motoriske grundsanser

Den taktile sans, vestibulær sansen og muskel-led-sansen. Disse tre grundsanser har afgørende betydning for børns motoriske udvikling og automatisering af deres bevægelser.

Bevægelse

Bevægelse er børns aktive udforskning af verden og kroppens muligheder både alene og sammen med andre. Bevægelse øger egen udvikling af kropslige og sanselige indtryk og udtryk, og styrker evnen til at forstå andre børns bevægelser og gestik. I skoven går vi lange ture både på stier og i kuperet terræn, vi er ude i forskelligt slags vejr og vi slår os ned på steder, der ligger op til at bevæge sig på forskellige måder. Der bliver løbet, hoppet og rullet.

Arbejdet med Krop, sanser og bevægelse fremadrettet

Nedenfor skal I reflektere over, hvilken udvikling I ønsker at skabe rammerne for fremadrette, og hvilke tegn/pejlemærker, der kan indikere, at I er på rette vej.

Hvilke tegn/pejlemærker ønsker vi at se?

At alle børnene bliver fysisk stærkere, at de bliver mere robuste

NATUR, UDELIV OG SCIENCE

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også et grundlag for at arbejde med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur. Det pædagogiske personale skal opmuntre børnene til at foretage egne undersøgelser samt støtte og guide dem i at turde øve sig igen og igen for derved at opbygge en grundlæggende tillid.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet Natur, udeliv og science

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Krop, sanser og bevægelse skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundenhed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Refleksion over sammenhæng til Skovhuset læringsmiljø

Nedenfor skal I beskrive, hvordan jeres pædagogiske læringsmiljø understøtter børnenes muligheder for at få erfaringer med natur og science, som stimulerer deres nysgerrighed og lyst til at udforske via både børneinitierede og vokseninitierede aktiviteter. Hav også opmærksomhed på de pædagogiske hverdagsaktiviteter og legen.

Natur

I skovhuset er vores ture i skoven præget af at være eksperimenterende og baserer sig på et her-og-nu perspektiv hvor der er rum til sansning, bevægelse, fantasi og kreativitet. Vi bevæger os i forskelligt terræn, møder hjorte, finder insekter, samler ting fra skovbunden, leger i timevis og mærker årstiderne skifte.

Science

Science er en aktiv uddrivelse af naturen og naturfænomener. Det er en begyndende forståelse og fornemmelse for størrelse og dermed en begyndende matematisk opmærksomhed. Børnene i mellem og de voksne taler om de store træer, forskellige størrelser på pinde og grene, på deres egen højde kontra en vens. Børnene spørger også dagligt om naturfænomener, hvorpå vi undres sammen med børnene. Børnene har altid gode perspektiver og den voksne kan understøtte perspektiverne med egen viden.

Arbejdet med Natur, udeliv og science fremadrettet

Nedenfor skal I reflektere over, hvilken udvikling I ønsker at skabe rammerne for fremadrette, og hvilke tegn/pejlemærker, der kan indikere, at I er på rette vej.

Hvilke tegn/pejlemærker ønsker vi at se?

Nysgerrige børn

ØVRIGE ELEMENTER

DET FYSISKE, PSYKISKE OG ÆSTETISKE BØRNEMILJØ

Begrebet børnemiljø er et samlende begreb for det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet, hvor det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø skal forstås bredt.

Børnemiljøet i dagtilbuddet skal vurderes i et børneperspektiv. Det indebærer, at børnemiljøet skal vurderes med børnenes øjne, ligesom børnenes oplevelser skal inddrages i vurderingen af børnemiljøet afhængigt af børnenes alder og modenhed.

Der lægges vægt på, at børnene inddrages i forbindelse med forhold, der vedrører dem selv, jf. FN's Børnekonventions artikel 12 om barnets ret til at give udtryk for sin mening og krav på, at denne mening respekteres.

Fysisk børnemiljø

Det fysiske børnemiljø kan eksempelvis omhandle støjniveau, indeklima, plads til fysisk udfoldelse og stille aktiviteter, hygiejneforhold, lysforhold, garderobe, legeplads og udearealer, stueres indretning og størrelse mv.

Reflektér - tag udgangspunkt i jeres daglige praksis og kom gerne med konkrete eksempler. Skriv refleksionerne i 'skriv her'.

Vi har lavet børne interview, om forholdene på vores legeplads, der var flere ting vi drøftede, en af de ældste piger, syntes at der manglede et skrivebord, hun ville gerne sidde og skrive og tegne, det har vi fået installeret i vores udestue.

I kan f.eks. reflektere over følgende:

- Jeres arbejde med det fysiske børnemiljø og jeres faglige overvejelser i den forbindelse.
- Hvordan I arbejder med at vurdere børnemiljøet i et børneperspektiv.

Psykisk børnemiljø

Det psykiske børnemiljø kan fx omhandle samspillet mellem børn og voksne, herunder om samspillet er kendetegnet ved gensidig respekt og tolerance, børnenes indbyrdes samspil, herunder om børnene i deres sprog og handlinger indbyrdes respekterer hinanden, om der blandt børn og personale er plads til og accept af menneskers forskellighed, om der finder mobning sted blandt børnene, mv.

Reflektér - tag udgangspunkt i jeres daglige praksis og kom gerne med konkrete eksempler. Skriv refleksionerne i 'skriv her'.

I kan f.eks. reflektere over følgende:

- Jeres arbejde med det psykiske børnemiljø og jeres faglige overvejelser i den forbindelse.
- Hvordan I arbejder med at vurdere børnemiljøet i et børneperspektiv.

Som tidligere beskrevet har vi noget der hedder Skovhus tonen, alle børn skal tale med respekt til hinanden og alle voksne forventes at gøre det samme også voksen/barn tonen skal være respektfuld

Æstetisk børnemiljø

Det æstetiske børnemiljø kan fx omhandle, hvorvidt stueres indretning og udsmykning virker stimulerende og inspirerende på børnene, samt hvorvidt omgivelserne indenfor og udenfor er udformet på en måde, som fremmer børnenes lyst til at bevæge og udfolde sig, fordybe sig, have stille lege mv.

Reflektér - tag udgangspunkt i jeres daglige praksis og kom gerne med konkrete eksempler. Skriv refleksionerne i 'skriv her'.

I kan f.eks. reflektere over følgende:

- Jeres arbejde med det æstetiske børnemiljø og jeres faglige overvejelser i den forbindelse.
- Hvordan I arbejder med at vurdere børnemiljøet i et børneperspektiv.

Vi er ude i skoven det meste af dagen, her vælger børnene ind i mellem de steder vi besøger, de vælger ofte steder med vand. Eller steder med mange kroge til uforstyrrede lege

SAMSPIL OG RELATIONER

I dagtilbud indgår barnet i et fællesskab med andre børn og voksne, som er fælles om at skabe det sociale rum, som de enkelte børn lærer og udvikler sig igennem. Sammen med det pædagogiske personale har de andre børn betydning for, hvilke erfaringer det enkelte barn gør sig, når det er i dagtilbuddet.

Reflektér - tag udgangspunkt i jeres daglige praksis og kom gerne med konkrete eksempler. Skriv refleksionerne i 'skriv her'.

(SKRIV HER)

EVALUERING

Evaluering af pædagogisk praksis handler om løbende og systematisk at evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse. En systematisk evaluering af pædagogisk praksis styrker kvaliteten af det pædagogiske læringsmiljø og sikrer, at det hele tiden er justeret og tilpasset den aktuelle børnegruppes behov.

Reflektér - tag udgangspunkt i jeres daglige praksis og kom gerne med konkrete eksempler. Skriv refleksionerne i 'skriv her'.

Hvordan undersøger og evaluerer vi det pædagogiske læringsmiljø i sammenhæng med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

- Har vi fastsat et fokus eller formål med vores løbende evaluering af det pædagogiske læringsmiljø? - Hvor står vi stærkt/svagt?
- Hvordan oplever vi, at vi fagligt set er klædt på til at evaluere og undersøge?

Hvad gør vi for at sikre, at vores løbende evaluering er systematisk?

- Hvordan definerer vi "systematisk"?

Hvordan sikrer vi, at vores evalueringer har fokus på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse frem for blot på aktiviteterne eller blot på børnenes læring?

Hvordan sikrer vi, at vi anvender den viden, vi får fra vores evaluering, til at justere vores pædagogiske læringsmiljø?

- Hvornår har en konkret evaluering senest givet ny indsigt i børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse, der har ført til en ændring i vores praksis?

Evaluering i Skovbørnehaven Skovhuset

I dagligdagen er vi seks voksne, vi har god mulighed for at reflektere over rutiner, pædagogiske aktiviteter og meget andet, vi er hurtige til at ændre og sætte nye mål i dagligdagen.

På vores personalemøder har vi som fast punkt evaluering, vi evaluerer via refleksionsbladet "Visuel pædagogisk refleksion". Denne form for skriftlig evaluering er ny for os, men det er nogle meget gode og udviklende samtaler vi har, vi skiftes til at foreslå aktiviteten, situationen, der skal evalueres. Vi evaluerer også ud fra børneperspektivet, hvor det fagligt fyrtårn forudgående har lavet børneinterview

INDDRAGELSE OG SAMARBEJDE

Arbejdet i forældrebestyrelsen skal tilrettelægges lokalt og på en måde, så det giver mening i dagligdagen for både forældrebestyrelsen og det pædagogiske personale. Som led i dette arbejde vil forældrebestyrelsen skulle inddrages i, hvordan ressourcer i lokalsamfundet vil kunne bringes i spil med henblik på at skabe trygge og pædagogiske læringsmiljøer for børn i dagtilbud.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

Det er lederen, der i forbindelse med udarbejdelse af den pædagogiske læreplan sikrer, at forældrebestyrelsen bliver inddraget i processen omkring udarbejdelse, evaluering af og opfølgning på den pædagogiske læreplan.

Beskriv kort, hvordan forældrebestyrelsen inddrages i arbejdet med læreplanen.

På et par bestyrelsesmøder har vi drøftet de forskellige dele af læreplanen, læreplanen er børnehavens arbejdes redskab, så de kan også se i praksis hvad vi har skrevet

Inddragelse af lokalsamfundet

Som led i arbejdet med den pædagogiske læreplan skal dagtilbuddet overveje, hvordan lokalsamfundet i form af fx biblioteker, museer, idræts tilbud og -faciliteter, plejehjem, erhvervsliv mv. kan inddrages med henblik på at styrke dagtilbuddets pædagogiske læringsmiljø.

Beskriv kort, hvordan lokalsamfundet inddrages som en ressource med henblik på at skabe trygge og pædagogiske læringsmiljøer for børnene.

Skovgårdsskolen er vores nabo, på skolen og i skolegården er vi ofte på besøg. Vi bruger også det lokale bibliotek, vi henter bøger og deltager i arrangementer. I efteråret er vi på besøg i flere haver for at samle æbler til vores æblesaft som vi selv presser.

UDVIKLINGSPLANER

Tag stilling til inden for hvilke områder I har behov for udvikling og tag stilling til hvilke områder I vil fokusere særligt på. Overvej de fire nedenstående tiltag og beslut det næste skridt.

- INDHENTE OG FORANKRE NYE PERSPEKTIVER I PRAKSIS?
- IGANGSÆTTE KONKRETE TILTAG?
- INDDRAGE MERE VIDEN UDEFRA?
- INDSAMLE MERE INFORMATION OM EGEN PRAKSIS?

Vi vil definere vores fri lufts politik.

Når I har besluttet jeres næste skridt, kan I lave en eller flere udviklingsplaner, der beskriver hvordan I vil styrke de dele af jeres pædagogiske praksis, hvor I har vurderet, at der er behov for udvikling.